

RIIHIMÄKI, JOKIKYLÄN ASUINALUE JA PUISTO LUONTOLAUSUNTO

Marko Vauhkonen

3.2.2023

JOHDANTO

Riihimäen kaupunki valmistee Jokikylän asuinalueen ja puiston asemakaava-muutosta. Kohde on yksi asemanseudun yleissuunnitelman mukaisista uusista asumisen alueista, jota koskeva viitesuunnitelma valmistui kesällä 2020. Uuden asuinalueen rakentamisen lisäksi on tarkoitus siirtää Vantaanjoki kulkemaan alueen keskelle ja ennallistaa uoma luonnonmukaisemmaksi. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt tätä koskevan vesilain mukaisen luvan. Uoman ympärille on tarkoitus muodostaa puistoalue.

Luontolausunnon tarkoituksena on kuvata yleispiirteisesti alueen luonnonolot sekä arvioida mahdollisten erityisten luontoarvojen ja huomionarvoisten lajien esiintyminen.

Riihimäen kaupunki tilasi luontolausunnon Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä. Sen on laatinut biologi, FM Marko Vauhkonen.

LÄHTÖTIEDOT

Jokikylän asuinalueen ja puiston sijainti ja raja-alue ilmenevät kuvasta 1. Alueen pinta-ala on 4,34 hehtaaria.

Riihimäen kaupunki toimitti luontolausuntoa varten käyttöön linnusto- (Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry 2015), liito-orava- (Häyhä 2013) ja lepakkoselvitykset (Siivonen & Wermundsen 2007), LUMOS-inventoinnin viimeisimmät raportit (Häyhä 2017, 2021b) sekä viheralueohjelman (Riihimäen kaupunki 2015), pienvesiselvityksen (FCG Finnish Consulting Group Oy 2020) ja luonnonsuojeluohjelman (Häyhä 2021a).

Luontolausunnon tarkastelualueelta ei ole ennestään tiedossa merkittäviä luontokohteita tai lajiesiintymiä. Luontolausuntoa varten tarkistettiin aluetta koskevat tiedot ympäristöhallinnon rekistereistä ja paikkatietoaineistoista (Suomen ympäristökeskuksen Avoin tieto -palvelu), Suomen Lajitietokeskuksesta (www.laji.fi) sekä Suomen metsäkeskuksen avoimista luontotietoaineistoista (www.metsakeskus.fi).

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti ja rajaus. Luonnonolojen kuvauksessa käytetyt osa-alueet on merkitty numeroilla 1–4. Ilmakuva © Maanmittauslaitos.

SELVITYSALUEEN LUONNONOLOT

Jokikylän asuinalue ja puisto -kohteelle tehtiin maastokäynti 14.7.2022. Katselmuskäynnillä inventoitiin selvitysalueen kasvillisuutta ja luontotyyppejä siltä osin kuin tämä oli ajankohta huomioiden mahdollista. Lisäksi selvitettiin mahdolliset arvokkaat luontokohteet ja arvioitiin tarkoituksenmukaisin osin uhanalaisen ja muun merkittävän eliölajiston kannalta potentiaalisia tai tärkeitä kohteita.

Alueen luonnonoloja kuvataan seuraavassa osa-alueittain (1–4), joiden rajaukset ilmenevät kuvasta 1.

Osa-alue 1. Osa-alueen läpi virtaa Vantaanjoki. Uoma ja sen rannat eivät ole luontontilaisia ja Kanavakadun itäpuolella kasvillisuus puuttuu lähes kokonaan. Joen vesikasvillisuus näyttää olevan vähälajista: Haarapalpakkoryhmän lajia tavattiin

muutamassa kohdassa ja lisäksi osa-alueen keski- ja eteläosassa kasvaa järviruokoa (kansikuva). Osa-alueen pohjoispäässä, Kanavakadun länsipuolella, on pieni nurmialue, jossa kasvaa pari terijoensalavaa sekä lajilleen määrittämättömät koivu, kuusi ja lehmus. Etelämpänä joen varrella kasvaa harvakseltaan mm. terijoensalavia ja lehmuksia.

Jokuoman rannoilla kasvaa vähän kiiltopajua, pajuangervoa, mesiangervoa, kastikoita, pietaryrttiä, pujoa, pelto-ohdaketta, komealupiinia, nokkosta, valkokarhunköynnöstä ja jättipalsamia.

Osa-alue 2. Osa-alue sijaitsee Kanavapolun ja Kanavakadun välissä. Sen pohjoispäässä tavataan monia istutettuja puu- ja pensaslajeja: viitapihlaja-angervo, mongolianvaahtera, tammi, hopeasalava, vaahtera, aitaorapihlaja, isotuomipihlaja, pihasyreeni sekä lajilleen määrittämätön tuija ja ruusulaji. Kenttäkerroksessa vallitsevat mm. koiranheinä, vuohenputki, maitohorsma, ahomansikka ja voikukat. Pohjoisosassa on myös maa-ainesten varastointiin yms. käytetty kenttä.

Osa-alueen keskiosassa on Kanavapolun puolella rakennus ja sen vierestä on puuttettu pois toinen rakennus. Piha-alueen itä- ja eteläpuolella kasvaa kulttuurivaihteista lehtomaista metsää (kuva 2). Puustona on koivua, haapaa, raitaa, tuomea, vähän vaahteraa ja kiiltopajua. Kanavakadun puolella on pystyyn kuollut lehtikuusi. Pensaskerroksessa on melko runsaasti punaherukkaa. Kenttäkerroksen lajeja ovat mm. nurmilauha, maitohorsma, kastikat, voikukat, vuohen- ja koiranputki, nurmitädyke, ahomansikka, kultapiisku ja lillukka.

Kuva 2. Lehtimetsää osa-alueella 2. Valokuva © Marko Vauhkonen.

Osa-alueen etelä- ja kaakkoisosaa on entistä maatalousmaata, joka on reunoiltaan pensoittunut ja osin puustoutunut (kuva 3). Avoimella osalla vallitsevat maitohorsma, kastikat, pelto-ohdake, komealupiini, mesiangervo, nurmipuntarpää ja mesiangervo.

Kuva 3. Entistä maatalousmaata osa-alueen 2 eteläosassa. Valokuva © Marko Vauhkonen.

Osa-alue 3. Kanavakadun ja Eteläisen Rautatienkadun rajaamalla osa-alueella on autojen pysäköintiin käytettävä kenttä. Sen itäpuolella on metsikkö, jonka puusto on varttunut koivua ja raitaa (kuva 4). Lisäksi tavataan runsaasti kiiltopajua, idänkanukkaa, pihasyreeniä, pajuangervoa, vaahteraa ja lajilleen määrittämätöntä salavaa. Kenttäkerroksessa vallitsevat maitohorsma ja vuohenputki.

Kuva 4. Metsikkö osa-alueella 3. Valokuva © Marko Vauhkonen.

Osa-alue 4. Osa-alueen pohjoispäässä on joutomaata, jonka kasvilajistoa ovat puna-, valko- ja alsikeapila, pietaryrtti, peltosaunio, komealupiini, nurmipuntarpää ja niittynurmikka. Tästä etelään päin on Kanavakadun puolella pieni metsikkö, jonka puustona on eri-ikäistä koivua, vähän muuta lehtipuustoa ja jokunen kuusi. Aluskasvillisuutena on samaa lajistoa kuin osa-alueen 2 ja 3 metsiköissä; valtalajina on maitohorsma.

Kanavakadun varren metsikön ja lämpökeskuksen välissä on kaksi entistä piha-aluetta, joista on purettu rakennukset pois. Niiden reunoilla kasvaa tammia ja vaahteroita (osa kookkaita), aitaorapihlajaa ja pihasyreeniä. Pohjoisempi piha-alue on umpeenkasvanut mm. koivuvesakon vuoksi (kuva 5). Kenttäkerroksessa vallitsevat maitohorsma ja komealupiini. Eteläisemmällä piha-alueella on säilynyt viljelyjäänteinä tarhaomenapuu, norjanangervo ja tulikukkalaji. Omenapuussa kasvaa valkokarhunköynnöstä. Muuta lajistoa ovat vuohenputki, pietaryrtti, hevонhierakka, pujo, pelto-ohdake, leskenlehti, voikukat, siankärsämö, keltakannusruoho, valkoapila. Tontilla on erilaista jätettä ja lajilleen määrittämättömän poppelin taimia.

Kuva 5. Umpeenkasvava entinen piha-alue Kanavakadun itäreunalla. Valokuva © Marko Vauhkonen.

Eteläisen Rautatienkadun puolella on samoin entisiä piha-alueita, joista on purettu rakennukset pois. Pohjoisimmalla tontilla on nykyisin avoin kenttä, jonka reunoilla kasvaa siperiansembraa, lehtikuusilajia, vaahteraa, mänty ja kuusia sekä aitaorapihlajaa ja pihasyreeniä. Kentällä kasvaa samaa joutomaalajistoa kuin osa-alueella koskevassa ensimmäisessä kappaleessa on lueteltu.

Avoimen kentän eteläpuolisella tontilla vallitsevat maitohorsma, pietaryrtti, pujo, komealupiini, pelto-ohdake ja hietakastikka. Lehtipuiden taimia ja pensaikkoa on melko runsaasti. Seuraava tontti etelään päin on jälleen avoin hiekkakenttä (kuva 6). Sen reunoilla kasvaa viljelyjäänteinä aitaorapihlajaa, puistosyreeniä, tarhahmenapua, kurtturuusua ja lajilleen määrittämätöntä poppelia.

Osa-alueen kaakkoisosassa on pieni metsikkö, jonka puustona on hopeasalavaa, lajilleen määrittämätöntä poppelia, koivua ja vaahteraa. Pensaskerroksessa on pajuangervoa. Kenttäkerroksessa tavataan samaa lajistoa kuin edellä kuvatuissa metsiköissä.

Kuva 6. Eteläisen Rautatienkadun varrella sijaitseva entinen piha-alue, josta on purettu rakennukset pois. Valokuva © Marko Vauhkonen.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Jokikylän asuinalue ja puisto on kauttaaltaan rakennettua tai ihmisen muuttamaa aluetta, jossa ei ole jäljellä alkuperäisluontoa.

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita, suojeltuja luontotyyppisiä tai luonnonmuistomerkkejä.

Maastokäynnillä ei todettu kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisten pienvesikohteiden tai metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen kriteerit. Metsälakia ei sovelleta asemakaava-alueilla lukuun ottamatta maa- ja metsätalouteen osoitettuja alueita.

Alueella ei ole uhanalaisia, silmälläpidettäviä (Kontula & Raunio 2018a, b) tai muita arvokkaita luontotyyppisiä. Alueella ei ole kohteita, jotka täyttäisivät METSO-ohjelman kriteerit (Syrjänen ym. 2016).

Selvitysalueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole todettu merkittäviä luontokohteita tai lajiesiintymiä aiemmissa selvityksissä (ks. lähtötiedot). Kohteella ei arvioitu olevan luontodirektiivin liitteen IV lajeille hyvin soveltuvia elinympäristöjä. Alueella ei ole liito-oravan ydinalueeksi sopivaa metsää eikä sillä ole merkitystä lajin kulkuyhteyksien kannalta.

Lepakoiden esiintyminen selvitysalueella on mahdollista. Alueella ei kuitenkaan arvioitu olevan kohteita tai elinympäristöjä, jotka soveltuisivat arvokkaiksi lepakkoalueiksi (ks. SLTY 2012) johtuen mm. metsiköiden pienestä pinta-alasta ja puuston tiheydestä. Arvokkailla lepakkoalueilla tarkoitetaan lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja (I), tärkeitä ruokailualueita ja siirtymäreittejä (II) sekä muita merkittäviä lepakoiden käyttämiä alueita (III).

Jokikylän asuinalueen ja puiston alueella ei arvioitu olevan myöskään uhanalaisten (Hyvärinen ym. 2019) tai muiden huomionarvoisten lajien kannalta tärkeitä elinympäristöjä tai esiintymispaikkoja. Lajiston osalta ei ehdoteta tarkempia inventointeja.

LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- FCG Finnish Consulting Group Oy 2020: Pienvesiselvitys. – Riihimäen kaupunki, Elinvoiman toimialue. 24 s. + liitteet.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 704 s.
- Häyhä, T. 2013: Riihimäen liito-oravainventointi 2013. – Riihimäen kaupunki. 55 s.
- Häyhä, T. 2017: Riihimäen arvokkaiden luontokohteiden kartoitus. Kasvillisuus- ja kasvistoinventointi 2017. – Riihimäen kaupunki, ympäristönsuojelun palvelualue. 93 s.
- Häyhä, T. 2021a: Riihimäen luonnonsuojeluohjelma. Potentiaaliset uudet suojelualueet. – Riihimäen kaupunki, elinvoiman toimialue, ympäristönsuojelu. 40 s.
- Häyhä, T. 2021b: Riihimäen arvokkaiden luontokohteiden kartoitus 2021. – Riihimäen kaupunki, ympäristönsuojeluyksikkö. 76 s.
- Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry 2015: Riihimäen linnustonselvitys 2013–2014 – Loppuraportti. – Riihimäen kaupunki, ympäristönsuojeluyksikkö. 97 s. + liite.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. – Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021:1–346.

- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017:1–278.
- Riihimäen kaupunki 2015: Riihimäen viheralueohjelma 2015–2035. 25 s. + liitteet.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen ympäristö 742:1–113.
- Siivonen, Y. & Wermundsen, T. 2007: Riihimäen lepakkokartoitus 2007. – Riihimäen kaupunki, ympäristönsuojeluyksikkö ja kaavoituspalvelut. 17 s. + karttaliitteet.
- SLTY 2012: Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry:n suositus lepakkokartoituksesta luontokartoittajille, tilaajille ja viranomaisille. 7 s.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016:1–75.